

Sanginkonnun taiderasteille haetaan ympäristötaiteilijoita

Teokset tulevat osaksi Oulu2026-kulttuuripääkaupungin ohjelmistoa

PORTFOLIOHAKU (toinen vaihe) 6.9.–7.10.2024

Haemme taiteilijoita toteuttamaan paikkasidonnaisia ympäristötaideteoksia Oulun maaseutualueelle Sanginjoen, Sanginsuun ja Lapinkankaan kyläyhdistyksen alueelle. Teokset tulevat muodostamaan ”Sanginkontu – taiderasteja jokivarren metsissä” -kokonaisuuden ja ovat osa Oulu2026-kulttuuripääkaupungin ohjelmistoa. Hankkeen kotisivuosoite on www.sanginkontu.fi.

Taiteilijat voivat tehdä hakemuksia yksin tai työryhminä. Teoksen toteuttamisesta maksetaan 5.000 € teoskorvaus/palkkio, jonka lisäksi toteutettavan teoksen materiaali-, tekniikka- ja pystytyskuluihin on varattu 2.000 €. Matka- ja majoituskuluja korvataan maksimissaan 1.200 €, huomioiden etäisyydet ja taiteilijan kanssa sovittava läsnäolo paikkakunnalla.

Valittaville taiteilijoille annetaan teosten toteuttamisen lähtökohdaksi ja inspiraatioksi kyläyhteisöstä ja museolähteistä koottua tarina- ja historia-aineistoa. Kyläläisiltä ja hankkeen henkilökunnalta on saatavissa teoksen toteuttamiseen ja pystyttämiseen talkooapua sekä neuvoja ja apua materiaalien hankintaan. Teoksen jälkihoito jää kylien asukkaiden vastuulle, joten hyvä yhteishenki suunnitteluvaiheesta teoksen valmistumiseen on tärkeää.

Sanginkonnun taiderastien alue sijaitsee 10–20 km Oulun keskustasta itään. Haemme nyt taiteilijoita toteuttamaan teoksia Sanginsuun ja Lapinkankaan kyliin. Teosten toteutusvaihe ajoittuu vuoden 2025 alkukevästä myöhäiseen syksyyn.

Tuottajatahot

Taiteilijahaun tuottaa ja kuratoi Maaseudun Sivistysliitto (MSL) yhteistyössä Sanginjoki-Lapinkangas-Sanginsuu -kyläyhdistyksen (SLS) kanssa. MSL vastaa taiteilijahaun suunnittelusta ja toteuttamisesta. SLS vastaa teosten jälkihoidosta/ylläpidosta noin 10 vuoden ajan. Taiteilijavalintoihin osallistuvat molemmat tahot. Teokset sijoittuvat Oulun kaupungin maa-alueille.

Maaseudun Sivistysliitto on vapaan sivistystyön koulutus- ja kulttuurijärjestö, joka tukee aktiivista kansalaisyhteiskuntaa, luovuutta ja maaseudun elinvoimaa: www.msl.fi. Vastaamme Sanginkonnun taiderasteja toteuttavien hankkeiden hallinnosta vuosina 2023–2026. SLS-kyläyhdistys on toteutusalueen keskeinen yhteisöllinen, asukkaita yhdistävä toimija. Hankkeisiin saamme rahoitusta Pohjois-Pohjanmaan liitolta, Oulu2026-säätiöltä, Oulun Seudun Leaderilta, Museovirastolta ja Keskitien Säätiöltä.

Hankkeessa työskentelevät Maaseudun Sivistysliitossa hankkeen johtajana kulttuurijohtaja Helka Ketonen ja kulttuurituottaja Raija Kallioinen sekä Oulun alueella hankekoordinaattori Riitta Johanna Laitinen ja tarinallistaja Sanna-Maija Karjalainen. Taiderastien reittirakenteita toteuttaa Maaseudun Sivistysliiton ympäristötiimi Timo Rekon johdolla. Reitin visuaalisen ilmeen luo oululainen mainostoimisto Brandstein.

Näin haet mukaan

Hakuun voivat osallistua Suomessa asuvat suomalaiset ja kansainväliset taitelijat, arkkitehdit, muotoilijat ja artesaanit sekä näiden alojen opiskelijat. Eritaistaisten taiteilijoiden ja taiteilijaryhmien osallistuminen sekä eri taidemenetelmien käyttäminen on tervetullutta. Ulkomailta asuville hakijoille voimme korvata kuluja vain samoin periaattein kuin Suomessa asuville.

Hakemuksen tavoitteena on antaa tietoa taiteilijasta, hänen osaamisestaan ja kiinnostuksestaan alueeseen ja hakemuksen teemaan. Hakemuksen toteutustapa on vapaa. Hakemus voi sisältää tekstiä, valokuvia ja muita työnäytteitä.

Hakemuksessa tulee olla:

- Lyhyt esittely itsestäsi max 500 merkkiä.
- Portfolio ja CV, josta käy ilmi hakijan aikaisempi osaaminen.
- Ilmoitus siitä, kumpaan tarjolla olevasta teosten sijoituspaikasta hakemus kohdistuu. Sijaintipaikat ovat 1) Kiekonmajan valaistun kuntoradan varrella Sanginsuussa (4 teosta) ja 2) Pilpajärven laavulla Tervareitistön varrella Lapinkankaalla (1 teos); paikkojen kuvaus on jäljempänä ja tarkempi esittelyaineisto kotisivulla sanginkontu.fi.
- Luonnehdinta taiteilijan tarvitsemasta talkooväen avusta ja kyläyhteisön osallistamisesta.
- Halutessaan taiteilija voi esittää alustavan ajatuksen teoksen teemasta, materiaaleista, toteutuksen tekniikasta sekä toiveita esim. teoksen alustasta tai katoksen tarpeesta.

Huomioithan, että valittavalta taiteilijalta tulemme myöhemmin edellyttämään budjetin puitteisiin asetettavan teoksen toteutussuunnitelman. Teoksen valmistuttua tulemme lisäksi edellyttämään teoksen ylläpidon ja huollon ohjeistusta kymmenen vuoden ajalle.

Hakuun voi osallistua myös työryhmänä, jossa on eri alojen ammattilaisia. Hakemuksen jättää taiteilija, joka myös vastaa työryhmänsä toiminnasta ja työskentelystä. Teoskohtainen budjettimme on vakio riippumatta työryhmän koosta. Mikäli osallistut työryhmänä, kerro hakemuksessa tarkemmin työparista tai työryhmästä ja keskinäisestä työnjaostanne.

Lähetä meille vapaamuotoinen hakemuksesi 7.10.2024 mennessä: rekry@msl.fi. Hakemuksen aineisto lähetetään yhdessä sähköpostissa (max 4 Mt). Kirjoita sähköpostin otsikkoon: Taiteilijahaku 2024. Hakemustekstien kirjoituskieli on suomi tai englanti. Emme käsittele myöhässä olevia hakemuksia.

Taiteilijavalinnat tekevä kuraattoriryhmä saattaa esittää lisäkysymyksiä hakijalle ennen lopullista valintaa. Valituille taiteilijoille lähetetään tieto valinnasta 8.11.2024 mennessä.

Taiteilijan vastuu ja tekijänoikeudet

Taiteilija saa paikallista tietoa ja tarinaperinnettä alueesta ja sen historiasta, ja teoksessa toivotaan tämän aineiston hyödyntämistä suunnittelun lähtökohtana. Taiteilijalle annetaan mahdollisuus inspiroitua suunnittelujakson aikana, jolloin työsuunnitelma saa mahdollisuuden elää. Lopullinen teos ja kaikki mahdolliset muutokset on kuitenkin hyväksyttävä tilaajalla.

Ennen toimeksiannon syntymistä taiteilijan kanssa tehdään teoksen toteuttamisesta sopimus, jonka taiteilija saa etukäteen sähköisenä tarkistettavaksi. Toimeksiannon synnyttyä taiteilija laatii teoksen toteutus- ja pystytysuunnitelman aikatauluineen. Teoksen toteutus ja pystytys tapahtuu taiteilijan/taiteilijaryhmän toteuttamana sopimuksen ja teokselle varatun budjetin mukaan. Taiteilijan toivotaan osallistavan paikallista kyläyhteisöä, ja sopimuksessa määritellään tarvittavan työavun laajuus ja ajoittuminen.

Portfoliohaun hakemusaineiston tekijänoikeus säilyy taiteilijalla. Haun järjestäjällä ei ole oikeutta käyttää, julkaista tai muutoin hyödyntää hakuun jätettyä materiaalia tai siitä otettuja kuvia eikä siirtää oikeuksia eteenpäin kolmansille osapuolille.

Valittavan taiteilijan on luovutettava teosluonnoksensa ja teoksensa esittelemistä koskevat oikeudet haun järjestäjille ja taidereitistön rahoittajille sekä siirrettäväksi kolmansille osapuolille. Tilaaja sitoutuu mainitsemaan taiteilijan nimen teoksen yhteydessä aina kun se on mahdollista ja tilanteeseen sopivaa.

Teosten valmistusvaiheessa taiteilijoita haastatellaan ja teosten toteutusta dokumentoidaan. Teosten valmistuttua taidereitistien kokonaisuudesta luodaan esittelyaineisto digitaaliseen ympäristöön, suomeksi ja

englanniksi. Digitaalisella alustalla käytetään sekä tuottajatahon tallentamaa aineistoa että taiteilijan tallentamaa, tuottajataholle luovuttamaa aineistoa. Taiteilija sitoutuu dokumentoimaan projektin vaiheita esimerkiksi puhelimitse ja luovuttamaan materiaalit ja niiden käyttöoikeudet digitaalista julkaisua varten. Taiteilija sitoutuu myös kirjoittamaan teoksen synnystä ja taustoista lyhyen tekstin, jota hyödynnetään teosta koskevassa viestinnässä.

Teoksen valmistumisen yhteydessä taiteilija antaa tuottajataholle teoksen huolto- ja ylläpito-ohjeet, sisältäen arvion, millaista osaamista ja kustannuksia teoksen ylläpito vaatii vuositasolla tulevien kymmenen vuoden aikana.

Taiteilija/taiteilijaryhmä vastaa itse vakuutuksistaan sekä käyttämiensä laitteiden vakuutuksista.

Valintaperusteet

Taiteilijavalinnat tehdään taiteilijoiden hakemuksissaan esittämän aiemman tuotannon esittelyn ja hankkeeseen osoittaman kiinnostuksen ja motivaation pohjalta.

Valintakriteerit:

- Tuotannon omaleimaisuus ja puhuttelevuus
- Hakemuksessa huomioitu teoksen sijoituspaikka ja kohderyhmät
- Ajatukset materiaalivalinnoista sekä turvallisuuden, helpon ylläpidettävyyden ja eri vuodenaikojen huomioimisesta
- Tekijän kykenevyys kyläläisiä osallistavaan yhteistyöhön

Taiteilijoiden valinnat tekee kuraattoriryhmä, jonka jäseniä ovat:

- Helka Ketonen, kulttuurijohtaja, Maaseudun Sivistysliitto
- Raija Kallioinen, kulttuurituottaja, Maaseudun Sivistysliitto
- Riitta Johanna Laitinen, hankekoordinaattori, yhteisötaiteilija, Maaseudun Sivistysliitto
- Muotoilija, arkkitehti, taiteilija Tuomas Mujunen
- SLS-kyläyhdistyksen ja teosten toteutuspaikkojen edustajina Sanna Daavidsainen, Eija Laasonen-Tervaoja ja Antti Ruuttunen
- Oulun kaupungin liikuntareittien edustajana isännöitsijä Petri Ylipyky

Teokset tilataan ensisijaisesti suoraankintana hakemusten pohjalta, mutta tilaaja pidättää oikeuden myös taiteilijoiden valintaan kutsumenettelyllä.

Teosten sijaintipaikat

”Sanginkontu – taiderasteja jokivarren metsissä” tulee käsittämään 10–15 ympäristöön sijoitettavan paikkasidonnaisen taideteoksen sarjan, jonka elinkaari on noin 10 vuotta. Teosten toteuttamisessa huomioidaan ympäristön kestävä kehityksen periaatteet sekä alueeseen, luontoon ja paikallisten ihmisten elämään liittyvää historiaa, perinteitä ja nykypäivää.

Toteutusalue sijaitsee 10–20 kilometriä Oulun keskustasta itään maaseutualueella. Alue on suosittua ulkoilu- ja retkeilymaastoa. Tavoitteena on, että taideteokset houkuttelevat erilaisia ihmisiä lähialueilta sekä koti- ja ulkomaan matkailijoita liikkumaan ja eläytymään teosten kautta paikalliseen historiaan ja nykypäivään sekä ympäröivään luontoon. Taiderastit soveltuvat kaikenikäisille. Erityisenä kohderyhmänä ovat perheet, lapset ja koululaiset.

Taiderastien kokonaisuus teoksineen ja tapahtumineen muodostaa kiinnostavan ohjelmasisällön Oulun kulttuuripääkaupunkivuoteen 2026. Sen jälkeen taiderastien verkosto jää osaksi Oulun seudun luonto- ja kulttuurimatkailun sekä retkeilyn reitistöjä, joihin se jo toteutusvaiheessa yhdistetään. Teosten huolto ja ylläpitovastuu on SLS-kyläyhdistyksellä myös hankkeen päättymisen jälkeen, 2027 alkaen.

Nyt portfoliohaun toisessa vaiheessa haemme taiteilijoita kahteen paikkaan, joiden tarkemmat esittelyt ovat kuvaliitteenä sivulla sanginkontu.fi. Paikat ovat:

1) Kiekonmajan valaistu kuntosrata, Sanginsuun kylä (4 teosta). Kiekonmajan kuntosrata on oululaisten aktiivisessa käytössä ja siellä lenkkeillään, pyöräillään, hiihdetään, liikutaan lasten kanssa ja ulkoilutetaan koiria. Maasto on tasaista mäntyvaltaista metsää. Kuntosrata on pohjustettu, tasainen ja helppokulkuinen. Talvisin reitillä on hiihtoladut. Lenkin pituus on noin 3,5 kilometriä. Alue on Oulun kaupungin maata. Reitin lähtöpiste on Kiekonmajan parkkipaikka. Reitti on valaistu. Taiteilija voi toteuttaa teoksensa yhteen paikkaan tai jakaa sen sarjallisesti useampaan paikkaan. Teokset sijoittuvat 2-5 metrin päähän liikuntaväylästä pääosin kanervikkoiselle metsänpohjalle. Tilaaja valitsee reitin varrelle 4 taiteilijaa tai taiteilijaryhmää. Taiteilijoiden tulee valmistaa teokset pääosin muualla, niin että ne tuodaan mahdollisimman valmiina koottaviksi ja pystytettäväksi sijoituspaikalleen. Pystytyspaikalle pääsee autolla. Taideteosten lisäksi reitille tulee levähdyspaikkoja, joilta käsin voi tarkastella ympäröivää maisemaa.

2) Pilpajärven laavu, Lapinkangas (1 teos). Teos sijoittuu Oulujokilaakson Tervareitistölle, joka on usean kunnan alueelle ulottuva maisemallisesti monipuolinen patikka- ja hiihtoreitti. Reitin opastaulut kertovat Oulujokilaakson kulttuurihistoriasta ja tervan kuljetuksen tarinasta. Pilpajärven laavu sijaitsee Lapinkankaan kylän alueella suojärven rannalla metsän keskellä. Laavulla on tulentekopaikka retkeilijöille. Laavulle pääsee patikkapolkujen lisäksi autolla metsätietä pitkin, eli teoksen tarvikkeiden ja työvälineiden kuljetus onnistuu. Alue on Oulun kaupungin maata. Sähkövirtaa ei ole. Teos tulee suunnitella ja toteuttaa syttymättömistä materiaaleista sillä maanomistaja ei salli teoksen tekemistä puusta tai muusta palavasta materiaalista.

Työskentely ja materiaalit

Teosten toteutuksessa toivotaan hyödynnettävän kylien asukkailta koottuja muistoja ja tarinoita sekä museaalista historiatietoa. Valittavat taiteilijat saavat tätä aineistoa käyttöönsä pilvipalvelun kautta.

Taiteilijoita suositellaan hyödyntämään läheltä löytyviä uusiutuvia luonnonmateriaaleja tai alueen kierrätysmateriaaleja. Paikallisista materiaaleista tarjolla on mm. uutta ja vanhaa puuta ja erilaisia maatalousmateriaaleja.

Teoksen on kestettävä aikaa, ja toteutuksessa on huomioitava Suomen vaihtelevat vuodenaajat, ympäristö ja budjetti. Taidereitin elinkaari on noin kymmenen vuotta. Teosten tulee olla turvallisia, saavutettavia ja helposti huollettavia/huoltovapaita tai ne tulee suunnitella paikoilleen maatuiviksi. Teokset voivat olla myös toiminnallisia, turvallisuusnäkökohdat huomioiden. Taiteilijoiden edellytetään antavan teostensa huolto- ja ylläpito-ohjeet noin kymmenelle vuodelle.

Kiekonmajan kuntosradan alueelle on saatavissa sähkövirtaa, mutta Pilpajärven laavulle ei. Teosten yhteyteen tulee kyltit qr-koodeille, jotka johtavat digitaalisilla alustoilla jaettavaan sisältöihin.

Taiteilijan kanssa sovitaan 1–2 päivää kestävä tutustuminen teosten paikkoihin marraskuussa 2024. Käynnin yhteydessä järjestetään *Taiteilijatreffit* eli suunnittelutapaaminen taiteilijan, kylätoimikunnan, teoksen sijaintipaikan edustajien ja hankkeen edustajan kesken. Tällöin kuullaan taiteilijan teosideasta ja aikataulusta sekä suunnitellaan ja sovitaan yhteisön osallistuminen teoksen toteuttamiseen. Suunnittelukäynnin matkakulut korvataan taiteilijalle julkisen liikenteen taksojen mukaisesti. Tarvittaessa järjestetään käynnin ajaksi kotimajoituksen tasoinen majoitusmahdollisuus.

Mikäli taiteilija valmistaa teoksensa taidereitin paikkakunnalla, hänelle järjestetään tarvittaessa pop-up-teltoja työskentelyn suojaksi. Jos taiteilijalla ei ole autoa, hankkeen henkilökunnan ja talkoolaisten kanssa sovitaan kulku- ja kuljetusjärjestelyistä. Pilpajärvelle valittavalta taiteilijalta edellytetään itsenäisyyttä omalla autolla kulkemiseen ja materiaalien kuljetukseen. Autamme majoituksen löytämisessä, ensisijaisesti kotimajoituksena kylällä.

Aikataulu

Haku- ja valintavaihe, syys–marraskuu 2024

- Taiteilijahaku avataan 6.9.2024 osoitteessa www.sanginkontu.fi.
- Hakijat voivat esittää kirjallisia tarkentavia kysymyksiään 16.9.2024 klo 16 mennessä osoitteeseen rekry@msl.fi tai puhelimitse soittoaikoina 9.9.2024 klo 12–14 ja 23.9.2024 klo 12–14. Yleisiin taiteilijahaun kysymyksiin vastaa kulttuurituottaja Raija Kallioinen, puh. 040 563 6876 ja teospaikkoja ja talkooapua koskeviin kysymyksiin hankekoordinaattori Riitta Johanna Laitinen, puh. 040 584 4907.
- Hakemusten tulee olla perillä järjestäjällä 7.10.2024 klo 16.00 mennessä lähetettynä osoitteeseen rekry@msl.fi, viestin otsikkona Taiteilijahaku 2024.
- Kuraattoriryhmä voi esittää lisäkysymyksiä etäyhteyksin ennen lopullista valintaa.
- Haun tuloksista ilmoitetaan valittaville taiteilijoille sähköpostitse viimeistään 8.11.2024 ja valinnat julkistetaan osoitteessa www.sanginkontu.fi.

Suunnitteluvaihe, marraskuu 2024 – huhtikuu 2025

- Taiteilijoille järjestetään ennakkotapahtuma to–pe 14.–15.11.2024. Tuolloin hän käy sovittavalla tavalla tutustumassa teosten paikkoihin ja osallistuu suunnittelutapaamiseen kylätoimikunnan, teoksen sijaintipaikan edustajien ja hankkeen edustajan kesken.
- Taiteilija työstää ja esittelee teosluonnoksensa kuraattoriryhmälle 20.1.2024 mennessä. Kuraattoriryhmän jäsenillä on mahdollisuus kommentoida luonnoksia viikon ajan.
- Valittujen taiteilijoiden kanssa tehdään kirjalliset hankintasopimukset.

Toteutusvaihe, huhti–marraskuu 2025

- Teoksen ennakkovalmistelut on mahdollista aloittaa välittömästi suunnitelman tultua hyväksytyksi. Teokset toteutetaan ja sijoitetaan paikoilleen pääosin huhti–syyskuussa 2025. Teosten aikataulusta on mahdollista neuvotella.
- Teosten valmistumisen yhteyteen järjestetään avajaistilaisuudet.

Teoksen toteutukseen varattu budjetti

Y-tunnuksen omaavalle taiteilijalle/taiteilijaryhmälle maksetaan teoskorvauksena yhteensä 5.000 euroa (sis. alv). Verokortilla toimivalle taiteilijalle/taiteilijaryhmälle maksetaan palkkiona yhteensä 5.000 euroa, josta pidätetään ennakonpidätys verokortin mukaan. Jos verokorttia ei toimiteta, ennakonpidätys on 60 %. MSL ei hoida taiteilijoiden vakuuttamista, vaan vakuutusten hankkiminen jää taiteilijan/taiteilijaryhmän omalle vastuulle. Teoskorvauksesta/palkkiosta puolet maksetaan kahden viikon kuluessa teosluonnoksen hyväksymisestä ja loput kahden viikon kuluessa teoksen vastaanottamisesta.

Teoksen materiaali- ja pystytyskuluihin on käytettävissä 2.000 euroa. Taiteilijalle aiheutuvat kulut maksetaan teoksen valmistuttua koostena esitettävää laskua ja alkuperäisiä tositteita vastaan.

Marraskuussa toteutettavan suunnittelukäynnin matkakulut korvataan taiteilijalle julkisen liikenteen taksojen mukaisesti. Tarvittaessa autamme löytämään käynnin ajaksi kotimajoituksen tasaisen majoitusmahdollisuuden. Muilta osin kohtuullisista matka- ja majoituskuluista sovitaan erikseen, huomioiden etäisyydet ja taiteilijan kanssa sovittava läsnäolo paikkakunnalla. Matka- ja majoituskuluihin on käytettävissä yhtä teosta kohti maksimissaan 1.200 euroa. Noudatamme verohallinnon matkakulukorvauskäytäntöjä.

